

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnapi kivétellel.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rakóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	— — — — 32—
fél évre	— — — — 16—
negyed évre*	— — — — 8—
Vidékre postán küldve	
egész évre	— — — — 32—
fél évre	— — — — 16—
negyed évre	— — — — 8—

A király Budapestre érkezett.

Budapest, január 25. Károly király ma reggel fél 8 órakor kíséretével az udvari különvonaton Budapestre érkezett a nyugati pályaudvarra. Kíséretében voltak Berthold gróf főkamrás és Marterer gyalogsági tábornok. A 14 kocsiból álló vonat 8-ik kocsijából szállott ki az uralkodó, akinek fogadására megjelentek az állomáson Sándor László rendőrfőkapitány és Bárczy István polgármester. A király a Várba hajtatott és ott délelőtt kihallgatáson fogadta a kormány tagjait. Az a hír terjedt el, hogy kinevezi az új kormány tagjait. Az új pártalakulás már be van fejezve.

Miért vérzett el Szerbia és Montenegró?

A m s t e r d a m, január 25. Trumbics, a délszlávok londoni bizottságának elnöke, az angol lapokban nyilatkozatot tesz közzé, amelyben a délszlávoknak Wilson és Lloyd George hadicélmegállapításaival szemben megnyilvánuló elégedetlenségének ad kifejezést. Ausztria és Magyarország integritásának megóvása a délszlávok programjával, illetőleg a délszláv törzseknek a monarchia államkötelékeiből való elváasztásával és egy délszláv állam alapításával össze nem egyeztethető. A két nevezett államfélfa kinyilatkoztatott hadicéljaiért sem Szerbia, sem Montenegró nem ontott volna vért.

Anglia és Amerika sem akarnak kártérítést

A m s t e r d a m, január 25. A Manchester Guardian közli a független angol munkáspárt táviratát, amely ezeket mondja:

— Lloyd George és Wilson, valamint a központi hatalmak képviselői elfogadták ezt a formulát: semmi annexió, semmi kártérítés. Azt hisszük azonban, hogy ennek az alapelvek alkalmazása esakis teljesüléssel valósítható meg és ez okból sürgetjük az angol kormányt, hogy haladéktalanul vegyen részt az általános békéért való tárgyalásokon. Szívből azok mellett vagyunk, akik harcban állanak a nemzetköziségért.

Serényi lesz a földművelésügyi miniszter.

Bádapest, január 25. Serényi Béla grófot sikerült meggyőzni arról, hogy az ő helye nem a kereskedelemügyi, hanem a földművelésügyi miniszterium élén van.

Ennek következtében befejezettek lehet tekinteni, hogy Serényi elvállalja a földművelésügyi tárca vezetését. Vele együtt távozni készül a kereskedelmi miniszteriumból Hantos Elemér államtitkár is, aki a pénzügyminiszterium államtitkárságát kapja meg.

Angliát nem lehet megóvni az inségtől.

B e r l i n, jan. 25. Wolff-jelentés: Anglia közlekedési válsága a tetőpontra jutott. Angliában kétségtelenül beállott az inség. Egy évvel ezelőtt még 3800 hajója volt Angliának, melyek tartalmára meghaladta az 1000 bruttó-regiszter tonnát. Ezek egy része most hadicélokot szolgál, más részüknek pedig a szigetország élelmezését kell ellátnia. A hajók száma azonban a buvárhajóharcban nagyon lepadt, úgyhogy Anglia lakosságát az inségtől már nem lehet megóvni.

Feminizmus az egyházban.

Irta: Dr. Kazaly Imre.

(III.) Más színben tűnik elénk a modern feminizmus, amely azon elvből indul ki: a férfi és nő szellemi képességei, tehetségei lényegileg azonosak, azért mindazon teendőket, a melyeket a férfi végez, a nő is végezheti, — s a hová s a mire a férfit szokás alkalmazni, oda és arra nőtis alkalmaznunk lehet. Ebből kifolyólag, a mire a férfi jogosítva van, a nőt is jogosítani kell.

A nőnek bármely életpályára való alkalmazását a modern feminizmus azon címen is követeli, mert jelentékeny ama nők száma, akik férjüket nem kapnak s így hávyöntalanok, arra vannak utalva, hogy saját munkájuk után keressék meg kenyereiket.

Tegyük már most kritika tárgyává azon elveket és nézeteket, amelyekre a modern feminizmus támaszkodik. Azon feltevés, hogy a férfi és nő szellemi képességei azonosak, — bizonyos mérvig elfogadható.

A férfileleknél, épuv mint a nőnél: értelmi és érzelmi képesség működik. Ész és szív vezeti a férfit, épuv mint a nőt. Memoria, iudicium, combinatio, speculatio, — férfiunál és nőnél egyformán jelentkeznek. — Lángész, nagy, közép és gyenge elme férfiunál és nőnél egyaránt tapasztalható. — Voltak minden időben bámulatos tehetségű nők. Az ókorban a görög Aspasia lángelméje és magas műveltsége által halhatatlan nevű kortársainak Sokratesnek és Periklesnek nagybecsülését kiérdemelte. A középkori Hroswitha (†984) gauderscheim páca, tökéletesen birta a latin nyelvet, görögül tudott, — remek hőltéményeivel, az egész keresztény világot bámulatba ejtette. Napjainkban a rádium feltalálásával egy nő,

a francia tudósnek Curie-nek neje is szerepelt.

Tagadhatatlan az is, hogy aprólékos és kevésbbé fontos dolgokban sok nő gyorsabban itél, ügyesebben rendezkedik, mint a férfi. Az is bizonyos, hogy ahol finomabb, gyengédebb eljárás látszik szükségesnek, ott a nő jobban megállja helyét, mint a férfi.

Mindezek alapján azt lehetne mondani: a férfiak által eddigelé teljesített teendőket, a nő is teljesítheti. Azt lehetne állítani: kár a nőknél is gyakorta mutatkozó kiváló lelki tehetségeket parlagon hagyni, — az ily női tehetségek részére is működési tért kell biztosítani. — A most dúló világháboru tetemesen megcsökkenté a férfiak számát s a béke helyreállításával, mintegy szükségessé válik majd, hogy az eddigelé férfiak által betöltött pályákra nők is alkalmaztassanak.

Első tekintetre s a most mzdottak megfontolásával igazat lehetne adni a modern feminizmusnak. Amde az is igaz, hogy habár lényegileg azonos is a férfi és a nő szellemi képességei, — azoknak használatánál más és más irány felé hajlik a férfi, a női képesség. A bámulatos tehetségű nők száma nem igen nagy, s mondhatnók, a kivételek közé tartozik. Abból, hogy némely dolgokban a nő ügyesebb, mint a férfi, csak az következik, hogy illetően ügyek elintézésére lehetőleg nő alkalmaztassók.

Ha a nőknél átlagos szellemi képességeit kellőleg megfigyeljük, rájövünk, hogy igen sok nőben bizonyos felületesség tapasztalható. A legtöbb nő nem szeret és nem is tud mélyebben gondolkodni. A nőt kevésbbé érdekli az elmélet, ő inkább gyakorlati oldaláról szemléli a dolgokat. (Folyt. köv.)

Elhalasztották a városi közgyűlést.

31-én, csütörtökön tartják meg.

A városi közgyűlést 26 ról 31-re halasztották. Az elhalasztásnak az az oka, hogy a közgyűlésen dr. Balogh Ernő főispán is meg akar jelenni.

Dr. Biró Károly polgármester a következő értesítésben közölte a bizottsági tagokkal a közgyűlés elhalasztását:

Szabadka sz. kir. város törvényhatósági bizottságának t. tagjait értesítem, hogy a folyó évi január hó 26 án délelőtt 9 órára meghirdetett rendes közgyűlést közbejött akadályok miatt a meghívóban közzétett tárgysorozat és az esetleges póttárgysorozat mellett folyó évi január hó 31-én (csütörtökön) délelőtt 9 órakor fogjuk a városi székház dísztermében megtartani.

Egy 14 éves fiú kikötése.

Hogyan vallat az asztalossegéd?

(Saját tudósításunk.) Brutális ügyet tárgyalt tegnap a szegedi kir. ítélőtábla. Ugy látszik, ebben a háborús időben egészen elvadulnak itthon is az emberek. Ilyen brutális alak Seregi Gábor csongrádi asztalossegéd, aki a gazdájánál, Kovács Lajosnál levő asztalosinasat, a 14 éves Ózer Antal lelenctűt vallatta állati kegyetlenséggel.

A fiú ugyanis két koronát lopott a házban egy asszonytól. Kovács Lajosné azt mondta Sereginek, vallassa ki a gyereket, mert az tagadta a lopást. Kihallgatás közben aztán Seregi bottal verte az inast, majd kezét zsineggel hátrakötötte és a műhely falára szegeztet deszkára fölhozta, úgyhogy a lába csak egy kissé érte a földet. Így hagyta aztán hosszabb ideig.

Ezért a kegyetlen tettéért a szegedi törvényszék 1 hónapi fogságra ítélte Seregit. Ezt az ítéletet a kir. ítélőtábla tegnap helybenhagyta.

Uj rendelkezések az őrleési vám körül.

— A Haditermény új haszna. —

A törvényhatósági bizottság már régebben megállapította az őrlelésnél a vám nagyságát, még pedig a vámot 9, a porlást 2 százalékban. Most azonban a Haditermény, természetesen a saját hasznára új mennyiséget állapított meg. Eszerint a vámorlelésnél 10 százalék vám vonható le, míg porlásra 2 százalék.

Ez az új intézkedés a Haditermény indokolása szerint arra jó, hogy állandóan legyen minél több vám-gabona. A vámorlelésnél az 1 százalék pénzben is megváltható, míg pedig kilogrammonként 47 fillér értékben.

— A kávéházi árak maximalása.

A kávéházi és vendéglői árak maximalását február hó első napjaiban léptetik életbe. A vendéglőket és kávéházakat három osztályba sorozzák. Az első osztályukban drágább, a második és harmadik osztályukban olcsóbbak lesznek az árak.

Magyarország legyen magyar!

— Sáros megye átirata Szabadkához. —

Sáros vármegye alispánja megküldte Szabadka város törvényhatóságának azt a határozatot, melyet Sáros vármegye közönsége hozott legutóbbi közgyűlésében a magyar nemzeti nyelv és Magyarország területi épségének megvédése mellett való állásfoglalása tárgyában.

Sáros vármegye közönsége a határozatot fölterjesztette a kormányhoz, és most azzal fordul Szabadka közönségéhez, hogy hasonló szellemű határozathozattal támogassa a nemzetnek — szerinte — vitális érdekében hozott demonstrációját.

A megküldött határozat rövid kivonata a következő:

Sáros vármegye közönsége, miután az a meggyőződése, hogy állami intézményeinek s a közfelfogásnak a háborús megrázkódtatások szülte szükségképpeni módosulása a magyar nemzet ősi jogainak hatékonyabb kiállítását parancsolólag megkívánja, az országgyűlés két házához s a m. kir. kormányhoz előterjesztést intéz azinánt, hogy:

A nemzet akaratnak a trón

számolyánál már most adjon ünnepléses kifejezést s kívánja, az önálló magyar hadsereg felállítását gazdasági fellendülésünknek összes feltételeit, hathatós magyar külképviseletet, az Ausztriához való viszonyoknak őszinte, becsületes szabályozásait.

Hisson óda a kormány, hogy az egységes nemzeti állam ellen irányuló nemzeti törekvések legszigorubbán meg fékeztesse. Intézményesen biztosítsa a magyar államnyelvnek a közszolgálat minden ágazatában való kizárólagos használatát és az összes bármilyen névön nevezendő iskolákban oly mértékben való intenzív tanítását hogy ne legyen egyetlen népiskolát végzett ember se, ki a magyar nyelvet műveltségi fokához képest szóban és írásban ne bírja.

Intézkedjék aziránt, hogy minden tankötelesnek a lehető legkorábbi idő alatt mód nyujtssék a magyar nyelvnek az előző pont szerinti elsajátítására, valamint hogy az iskolát végzettek magyar nyelvtudása megfelelő intézmények útján tovább fejleszthessék.

Nem kaphatjuk meg a decemberi petróleumot visszamenőleg.

Hogy Szabadkán nincs petróleum, az régi dolog, ha akad is néha-néha egy kevés az még a legminimummalisabb szükségletet sem fedezi.

Hogy minő nagy a szükség azt legjobban az bizonyítja, hogy a tanyaiak, akiknek egyetlen világítóeszköze a petróleum, nagyértékű élelmicikkeket adnak egy-egy liter petróleumért.

Megesett például az, hogy egy felliter petróleumért száz tojást

adott egy tanyai asszony, ami kétségkívül borsos ár!

Mint értesülünk, a kereskedelmi miniszter arról értesítette a polgármestert, hogy a múlt évi december hóra járó petróleum mennyiséget nem utalja ki, illetőleg a szállítást beszünteti. A január havára szánt kontingenst ellenben elrendelte, hogy szállítsák.

Igy hát vajmi kevés a reményünk arra, hogy kellő mennyiségű petróleumot kapjunk.

Bizalmas faszerezés.

— Két nap, két éjjel a jég között. —

A legutóbbi hideg napokban hazérkezett Bajára két katona. — Mindketten régebbi idő óta voltak hazulról távol. A katonák elmondhatják magukról, hogy voltak már a pokol tornácában, mert részt vettek az isonzói minden képzeletet felülmúló harcokban. És mégis, amit idehaza, a békés, esendes dunaparti városban megértek szabadságuk ideje alatt, soha sem fog emlékezetükből kitörlődni.

Amikor a két katona hazajött, a viszontlátás első öröme után, szomorúan tapasztalták, hogy családjuk hideg, fütetlen szobában lakik. Első gondolatuk volt, hogy a familiát fával kell ellátni. Másnap reggel aztán szereztek egy csónakot és azzal átmentek a Duna tulsó partjára, hogy ott, az erdőben fahulladékok faágakat, rönkszt szedjenek. Szorgos munkával sikerült is a csónakot jól megterhelni fával.

A tulsó partról délután indultak el, úgy számítván, hogy még az est szürkület beállta előtt laza érkeznék. Számításukat azonban keresztül huzta a jégzajlás. Alig indultak el, nagy jégtáblákba ütköztek. — Emberfeletti munkával, rettenetes küzdelemmel eljutottak

a Duna közepéig. Itt aztán egyszerre csak rémes dolog történt velük. A Dunán egymás mellett lomhán uszott két hatalmas jégtábla és a víz sodra a csónakot a két jégtábla közé szorította. A jégtáblák valóságos prés és zár alá vették a csónakot.

A rajtaülő két szerencsétlen katona igyekezett a kellemetlen és főleg veszedelmes helyzetből kiszabadulni, de nem tudtak. A csónak nem mozdult a présből. A két jégtábla pedig lassan lomhán uszott lefelé és vitte magával két utasát a csónakkal és jégtáblákkal együtt. Az emberek dolgoztak erőlködtek egész éjszaka, de a szoritóból nem tudtak kijutni. Rájuk hajnalodott, kivilágosodott, már a város alatt teljesen elhagyott helyen voltak. Próbálták segítségért kiabálni, próbálták a jégtáblákat szétfeszíteni, mind hiába való, meddő munka maradt. Kimerülve rogytak vissza ülőhelyeikre. Nem tudtak szabadulni. A nap mulófelében volt, a jégtáblák nem engedtek. Így usztak a két jégtáblák közt, majd megint megállottak és ismét rájuk sötétedett.

Már megadták magukat végzetüknek, amikor másnap délfelé

az egyik jégtábla nagyot roppant és elvált a csónaktól. A rémes fogságból megszabadult emberek most már végső erőfeszítéssel neki feküdtek az evezőnek és két rémes éjszaka után kivergődtek a partra.

A nagy izgalmakhoz még az is hozzájárult, hogy a szabadságidő lejárt és újra be kellett vonulniok.

A szerencsétlen két ember az egész szabadságidejét a két jégtábla között a nyílt Dunán töltötte. Egyetlen vigaszuk az, hogy a családok van tüzelőfája.

A csendőr sorsa.

A katonaszökevény agyonlőtte a csendőrőrmestert.

(Saját tudósításunk.) Rémes eset tartja izgalomban a vármegye csendőrségét. Tegnap délelőtt egy katonaszökevény lelőtte Blazsánik András csendőrőrmestert, kisszállási őrsparancsnokot, aki egy Kozári nevű népfőlkelővel szolgálatban volt s Jánoshalma és Kisszállás között a határban észrevette az eddig még ismeretlen szökevény katonát.

A szökevény — nem tudni, mi okból — rálőtt a csendőrőrmesterre, aki ott rögtön összeesett és meghalt.

Kozári népfőlkelő egy darabig üldözte a szökevényt, de annak sikerült gyorsan kerekét oldania. A nyomozást rögtön megindították utána az egész vármegyében és Kec Péter szabadkai járásőrmester néhány csendőrrel szintén elindult még tegnap a tettes kézrekerítését irányítani.

Annyit máris sikerült kinyomozni, hogy a gyilkos Halasra szökött.

Utólag megtudtuk, hogy a gyilkos neve Kocsis János.

Fehérneműt a katonáknak!

Mi itthoniak mondhatjuk: a háborúnak két frontja van: az egyik hol az ellenség fegyvere mered vitéz harcosaink felé; a másik, hol a polgári élet minden nyugalmát a háboru anyagi föltételeiről és a harcra került katonaságról való gondoskodás alkotja. Ez jól is van így. A háboru viseléséből senki sem vonhatja ki magát.

Az idén, a háboru negyedik telén, a legnagyobb agilitásnak és áldomatkiességnek a szükséges dolgok előteremtésében kell megnyilatkozni.

Szabadkán most fehérneműt gyűjtene a katonáknak. — Legutóbb a polgármester elnöklése alatt tartott ülésen több bizottságot alakítottak, akik a fehérneműgyűjtést városunkban házról-házra járva eszközlik.

Nem tartozik a legnagyobb problémák közé annak a megjelése, hogy a fehérneműt azért gyűjtik, mert égetően szükség van rájuk. Ehhez az ügyszökhöz senki másnak nincs köze, csak szívünknek és belátásunknak.

— Az ipartestület 1000 koronája. A város a szabadkai ipartestületnek évi 1000 koronát irányzott elő, amit a belügyminiszter ma jóváhagyott.

NAPI HIREK.

Tizenyele évünk...

Nem éreztük a tavasz melegét,
Virágait, napsugaras egét;
A nyári nap tűzforró esőkjait:
Utunk sívár, sárguló őszbe vitt,

Majd jön a tél, a hó, a szép fehér;
Reményünk zöld — pirosan hull a vér;
Szép volna így... p. ros, fehér s a zöld
De jó a gyász: hideg, fekete föld!

— És néma lesz a ssivünk ott alatt,
Felettünk szótlan majd a barna hant:
Elárulni nem fogja senkinek,
Hogy mély öln mly szívet rejteget.

Zokoghattok majd bánatos anyák,
Várhattok haza szép magyar tanyák,
Bus fiai gránátvert mezőknek:
A föld alól vissza soh'se jönnek,

ZAGARA JÓZSEF.

— Vak pap. Rómából jelentik:
XV. Benedek pápa megengedte,
hogy egy vak teológust áldozópappá szenteljenek. Ez nem első eset. X Pius pápa 1910-ben, XIII. Leó pápa pedig 1880-ban már adott hasonló felmentést.

— Adomány a Kath. Sajtó-Egyesületnek. Id. Pletl István 100 koronát adományozott a Kath. Sajtó-Egyesületnek. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— Tisztek igazoltatása. Több ízben előfordult, hogy a rendőrség rendezavarás esetén tiszteket és tisztjelölteket nyilvánosan igazoltatott, elővezetett, sőt le is tartóztatott. ha az illetők magukat igazolni nem tudták. Ilyen esetek elkerülése végett a honvédelmi miniszter szigorúan elrendelte, hogy az államrendőrség közgeinek első felszólítására minden tiszt azonnal igazolja magát arcképes igazolvánnyal, mert ha az igazolás megtagadása miatt a tiszt előállítására válik szükségessé, az illető ellen becsületügyi eljárást indítanak.

— Fertőző betegségek Szabadkán. Kimutatás a heveny ragályos kórok állásáról Szabadkán az 1918 évi január hó 14 től január hó 25 ig terjedő hétről: Ronesoló torokfő 2, vörheny 1, bárányhimlő 1, hólyagos himlő 1, basihagymáz 1, orbáné 1.

— Katolikus lányok gyűlése. A Szociális Missziótársulat szabadkai leányklubja vasárnap délelőtt 10 órakor tartja gyűlését a zárdában. Kérik azokat az arányokat, akik a klubnak tagjai, vagy beiratkozni óhajtanak, minél számosabban jelenjenek meg.

— A kiskertészek burgonya vetőmagja. A városi kiskertészek kertjeik részére szükséges burgonya vetőmagot kértek a minisztertől. Általános szükségletüket öt métermérésben állapították meg. Most érkezett le a miniszter válasza, aki nem garantálja a kért mennyiséget és nagyon valószínű, hogy ha küld is, a kért mennyiséget redukálni fogja.

— Koszorúmegváltás. Id. Pletl Istvánné, sz. Kocz Anna elhalálása alkalmából koszorúmegváltás című kath. Sajtó-Egyesület javára. Özv. Krizse Gáborné 50, Vaniss Kálmán és neje 50, Mánics Vince és neje 30, Pletl József 10, özv. dr. Krizse Józsefné 50, Ha-

ringács József 100, Haringács Annuska 25, Krizse János, Juliska és Ilonka 75, Pletl Dánielné 10 koronát adományoztak. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— A hadigondozókhoz. A Hadigondozó Bizottság elnöksége fölkéri a hadigondozókat, hogy jelentéseiket naponta fél 12-től 1 óráig a Hadigondozó hivatalos helyiségében (Városház, I. emelet 43. ajtó) tegyék meg.

— A kettős vágány kiépítése a zimonyi vonalon. Szabadka kereskedelmi életére is igen nagy befolyással lesz a zimonyi vonalon a kettős vágány kiépítése. A kettős vágány Budapesttől Lacházáig elkészült; a napokban adták át a forgalomnak. A kettős vágány építést tovább folytatják. Tavaszra a Lacházától Kunszentmiklósig terjedő rész kapcsolódik bele a forgalomba és a jelek szerint rövid időn belül Hulasig is megnyílik a második vágány.

— Tisztek hozzátartozói a tiszti kocsiban utazhatnak. Az 1917. december 15-én megjelent hadügyminiszteri rendelet megtiltotta a tisztek hozzátartozóinak a tiszti kocsiban való utazást. Ezt a rendelkezést a 13232/1917. számú rendelet most hatályon kívül helyezi s így a tisztek hozzátartozóikkal együtt utazhatnak a tisztek számára fenntartott kocsiban.

— A város és a helyettes tanítók. A törvényhatósági bizottság 1916-ban egy határozatot hozott, amelynek értelmében a községi helyettes tanítók havi fizetését 80-100 koronára emelte. A községi polgári helyettes tanárok díjazását pedig 100-120 koronában állapította meg. Ma érkezett meg a belügyminiszter leirata, amelyben jóváhagyja a határozatokat.

— Dió a vasutas nyugdíjasoknak. A vasutas nyugdíjasoknak 300 kg dió kiutalását engedélyezte Ráner üzletvezető. Az erre vonatkozó utalványok a nyugdíjasok orsz. szöv. fiókjának ideiglenes irodájában (Damjanich-utca 12. sz. alatt) f. hó 27-ig fogják kiadni.

— Halálozás. Blazsani Endre, m. kir. esendőrőrsparancsnok 40 éves korában Kiszálláson elhunyt. Temetése f. hó 26-án délután 3 órakor lesz.

— Az elhalasztott közgyűlés két fontos tárgya. A januári közgyűlésnek két nagyon fontos tárgya lesz. Az egyik dr. Lipozenecics Lázár érdekes indítványa lesz a gabonarekiválás ügyében, a má-

LIFKA MOZI

Péntek—szombat—vasárnap
Lázba ejtette a várost
Hajsz a világ körül
a II. sz. kaland

A titkos telefon
Harry Piel mesterrendező zseifilms kalandszínjátéka 5 felvonásban.
Minden kaland külön megérthető
Előadások kezdete: 5 és 8 órakor.

sik Kunez Ignác indítványa az ujonnan építendő házak után az állami adómentesség kiterjesztéséről és az építési szabályrendelet módosításáról.

— A bácsi szerb püspök halála. Sevics Mitrofan bácsi görög keleti szerb püspököt kedden délután egy órakor agyszélhűtés érte. A 64 éves püspök hirtelen rosszul lett és 24 órai szenvedés után meghalt. Nikolics Miron karlócai érsekhelyettes táviratilag értesítették Sevics püspök haláláról. A temetés a legegyszerűbb lesz, mert az elhunyt főpap, aki egész életében példás egyszerűségű életet folytatott, szerzetesi temetést rendelt magának. Hátrahagyott végrendeletében határozottan kifejezte azíranti akaratát, hogy holttestét ne balzsamozzák be. Sevics Mitrofan 1854. augusztus 14-én született Ujvidéken. 1908-ban választották patriárkává, de ő leköszönt a kormány jelöltjének, Bogdanovics Lucianának érdekében.

Csalavér rókakoma

furfangos kalandjai, kacagtató ravaszkodásai kerülnek színre
képekben és mesében
vasárnap fél 11 órakor
LIFKABAN.

— Meghaltak: Ludesmann Piroška 6 éves toroklob, Polyakovich Józsefné szül. Ruzsinszky Rozália 63 éves tüdőgyulladás, Pécs Bibies Krisztina 4 éves toroklob

— Felemelték az önkéntes tűzoltók évi szubvencióját. A törvényhatósági bizottság a szabadkai önkéntes tűzoltók évi szubvencióját az eddigi 3380 koronáról 4800 koronára emelte, amelyhez a jóváhagyás is megérkezett.

— Törvényszéki főtárgyalás. A szabadkai kir. törvényszék, mint büntető bíróság főtárgyalásra kitűzte január hó 23. napjára Steinitz Emil ügyét.

— Hol lesznek loárverések? Lóárveréseket az alábbi helyeken tartanak: Szegeden január 26. február 9. és 23. Nagyváradon január 28. február 11. és 25. Temesváron január 25. február 8. és 22. Makón február 1. és 15. Hajduböszörményben január 29. február 12. és 26.

— Lopják a vasutat. Tegnap furcsa menetet lehetett látni a városban. A csendőrök 16 vasuti tolvajt kísérettek, akik a vasuti kocsikat törték föl. Egy nap alatt 16 vasuti tolvaj, akit elfogtak Szabadkán! Hát még mennyi lehet, akiket nem fogtak el?

— Szénrendeletek. A hivatalos lap mai száma a tüzelőanyagokkal való takarékoság céljából két rendeletet közöl. Az egyik rendelet a gáz és villamosság áram fogyasztásának korlátozására vonatkozik. Észert az áramfogyasztás havonként az 1917. évi megfelelő havi gáz vagy villanyfogyasztásának 80 százalékánál több nem lehet. Akiknek három szobás vagy ennél kisebb szobaszámú lakásuk van és olyan kifestőszámlánál, akiknek 1917. évi háztartásbeli vagy üzleti fogyasztása 500 köbméter gáz vagy 2500 hektowatt óráramot nem halad meg, a fogyasztás, amíg az 1917. évi keretek között

marad, nem esik a megszabott korlátozások alá. A másik rendelet szerint szenet, kokszt és brikkett vasuton vagy hajón csakis az Országos Szénbizottság által kiállított irásbeli engedély alapján szabad szállítani.

Színház.

A gölem tegnapi előadása zajos tetszés mellett folyt le zsufolt ház előtt és a jegyek már elővételben elkelték és színházjáró közönségünk tekintélyes része már pen tudott jegyhez jutni. Ez készítette színházunk vezetőségét, hogy hétfőre ismét kitézze műsorra „A gölem” nagyoperettét. A szereplők a hétfői előadáson is ugyanazok lesznek.

Csárdáskirályné. Pénteken kerülésintre a „Csárdáskirályné”. A két női főszerepet Révész Ilonka és Szabeny Margit fogják játszani.

A „Féltékenység” a jövő kedden kerül bemutatásra. Budapest nap nap után zsufolt házak mellett óriási hatással kerül színre. A „Féltékenység” női főszerepét Révész Ilonka fogja játszani. A darabot Nádasy igazgató rendezi.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután leszallított helyárrakkal „Három a kislány” operett, este pedig rendes helyárrakkal bérlet-szünetben „A csárdáskirályné” nagyoperett kerül színre.

Színházi műsor:

Pénteken A. bérletben „Csárdáskirályné”.

Szombaton B. bérletben „Csárdáskirályné”.

Vasárnap délután fél 4 órakor „Három a kislány”.

Vasárnap este bérlet-szünetben „Csárdáskirályné”.

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Nyilttér.

Nyilttkozat.

A Bácskai Szemle irodalmi és művészeti betilap szerkesztéséről a mai napon lemondtam.

Berkes Márk

a „Delvidék” munkatársa

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szemle Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. sz.

KORZO MOZI

műsora.

Péntek—szombat—vasárnap
Egész estét betöltő nagy irodalmi mű, Raymond világhírű regénye
A tékozló
varázsereje 5 felvonásban. A látványos gyönyörű tándértáncokat a bácsi udvari opera teljes balletkara lelti. Főszereplők:
Marchal Mária, Klits Vilma, Lianc Haid.
Kezdete: Hétfő és vasárnap d. u. 2 1/2, 4, 6, 8 órakor. Hétköznap 5 és 8.

ELITE

MOZGÓ

Péntek—szombat

Szencáción vigjáték sláger

A pezsgős fogadás.

Vigjáték három felvonásban, főszerepben a híres: Oiska Mária.

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2-9-ig és este fél 9 órakor.

Mozgófényképszínház.

KORZÓ MOZI MUSORA:

Péntek—Szombat—vasárnap: A szezon irodalmi eseménye. Raymond híres káprázatos regénye, egész estét betöltő csodaszép film: *A tékozló Varázsrége* 5 felv. közreműködik a wieni opera teljes kórusa tündereáncokkal, főszereplők: Marschal Mária az opera ház tagja, Klits Vilmos a mozi színészek kiválósága, Liane Haid ragyogó szépségű diva.

Hétfő—ked: A világ irodalma és ókori legendák legérdekesebbje, örök becsü mélységes dráma: *Az óhaszvár*. (Belygó zsidó) Hatalmas film alkotás. Főszerepben: Carl de Vogt, a neinetek nagy művésze.

Szerda—csütörtök: Einar Zangenberg, film. *A rettegés vára*. Klasszikus drámai színjáték. Az évad feltűnő újdonsága. És: *Három a kislány*, kitűnő vigjáték.

Berki Lili és Várkonyi Mihály fellépte. Mánás Miska falrengető vigjátéka, vasárnap az Apollóban.

— Napi 50 koronás kereset. A háboru hallatlan módon siettségére a pénztelen embereknek. Allandóan újabb és újabb keresetforrások nyílnak meg a dolgozni akarok számára. Ma a mikor horribilis pénzüsszegeket lehet össze-szerezni, mégis ritkaság számba megy, csekély [fáragozással] napi 50 koronát k resni. Husz éven felüli, kellemes modoru fiatalember, vagy szmpatikus, jó megjelenésű fiatal lány a délutáni órákban, író-dai munkával biztosíthatia magának ezt az összeget ha azonnal jelentkezik—délután 5-7 óráig a Bácskai Szemle kiadóhivatalában (Szabadka. Hunyadi-tér 125. Birkáss — ház. Üzletvezetőséggel szemben.)

**Nemes fűzvestző ter-
kosárfonásra
kiadom.**

mősemet
teléből valóHorgosi Királyhalom
Szobonya Bertalan. -:

A arany töltőtoll
elveszem. Megtaláló illő
jutalomban részesül
a Kiadóhivatalban.

A világlási rendelet

határozatait a fenyhatás
csökkenése nélkül csakis

Tungsram

félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40,
60 wat fogyasztásu

Tungsram-lámpákat.

8 kapa szőlő- föld eladó

a Bajai-szőlőkben. 3 kapa
a szőlő és 5 kapa üres.
Érdeklődni lehet VI.kör490.
Molnár Megyeri Andrásnál

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és
téli velour-, nemez-
bársony-, selyem-
kalapok nagy va-
lasztékban megér-
keztek utólérhetet-
len olcsó árban,
míg a készlet tart.
Fátyol, szalag, vi-
rág- és tolltűzések.
Gyászkalapok min-
den árban. Atala-
kítások, díszítések
legolcsóbb árban,
ugy-zintén szőr-
mében is a legdi-
vatosabb gallérok s
muffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

affia nincs és nem is lesz!

Nyersanyaghiány miatt a papir-
spárga ára ma pról-a-pra elkezdik.
Mindenki lássa el magát előre

„PATRIA“
szőlőkötöző papirspárgával.

Ára 100 kg-ként 580 korona.
Kapható Gottlieb és Schmiedl „Pá-
tria papirspárga“ eladási irodája. Bu-
dapest, VII.körület, Rákóczi-ut 6. sz.

Ujabb felhívás

az adózó közönséghez.

Ismételve felhivatnak mindazok, kik a III,-IV oszt. a tőkekamat és járadék adóra vonatkozó vallo-másukat a már közzétett határidő-ben be nem adták, hogy ezt a vallomásokat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meg-határozott súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog meg-állapíttatni

Kelt Szabadka 1918 január
ho 21-én

Városi adóhivatal.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigaretta hüvelyt. Eredeti végpápron ké-szült, békeidőből való jóminőségű hüvely, 1 doboz 100 hüvely, 60 fillér. 1000-kint 5% engedmény. Che-ládi levélpapír, 100 levelepapr és 100 boríték (a boríték selyembe-tétű) 5 kor. 50 fill. mind a 200 darab. Szabakai látképek és ma-újdonságok darabja 10 fillér. Né-**Jegyek azonnal izélesen ké-szülnek.** Író- és comagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, papirkereskedése és könyv-
nyomdája. Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.IZLÉSES ÉS OLCÓSÓ ÜZLETI LEVÉL-
... PAPIROK ES BORITÉKOK A ...

SZENT-ANTAL

KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Barlova, Novi Cirkenion.

Bevezetett alaptőke 20.000.000 és tartalékalap 9.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami csekket, zálogleveleket, sorajegyeket stb.) külföldi ére- és papirpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== Arvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. ==

Folyósít: Jelzalogkölesönöket földbir-
tókra és nagyobb városokban házakra.Kibocsajt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel)
popillaris biztosságú, adómentes, mindentelő óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó komissionalis megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és komissionalis megbízásokat.